

2003. évi XC. Törvény
a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról

Az Országgyűlés, annak érdekében, hogy biztosítsa az ország versenyképességének és fenntartható fejlődésének az új ismereteken és azok alkalmazásán alapuló erősítését, ezen belül különösen a kutatás-fejlesztés és a létrehozott új tudás alkalmazásának megfelelő mértékű és kiszámítható finanszírozását, valamint az ezzel kapcsolatos társadalmi érdekek érvényre juttatását, a következő törvényt alkotja.

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

1. §

(1) A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (a továbbiakban: Alap) a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció állami támogatását biztosító és kizárólag ezt a célt szolgáló, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap.
(2) Az Alap rendeltetése az, hogy kiszámítható és biztos forrást jelentsen a magyar gazdaság technológiai innovációjának ösztönzésére és támogatására, tegye lehetővé a gazdaságban és a társadalmi élet egyéb területein hasznosuló kutatás és fejlesztés erősítését, a hazai és külföldi kutatási eredmények hasznosítását, az innovációs infrastruktúra és annak körébe tartozó szolgáltató tevékenységek fejlesztését.

2. §

Az Alap tárgyévi forrásai:

- a. a 3. §-ban meghatározott gazdasági társaságok által befizetett innovációs járulék (a továbbiakban: járulék);
- b. a központi költségvetésből nyújtott, az éves költségvetési törvényben meghatározott állami támogatás;
- c. az Alap – tárgyévet megelőző – pénzmaradványa;
- d. belföldi vagy külföldi természetes és jogi személyek, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok által teljesített, önkéntes befizetések, adományok, segélyek;
- e. nemzetközi szervezetektől, intézményektől származó támogatások;
- f. visszatérítési kötelezettséggel nyújtott támogatások visszatérítései, valamint az Alapból nyújtott támogatással létrehozott gazdasági eredményből való részesedés;
- g. egyéb bevételek.

3. §

(1) A járulék megfizetésére kötelezett – a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a belföldi székhelyű, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaság.

(2) Nem köteles járulékot fizetni a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 1999. évi XCV. törvény 3. §-a szerint mikrovállalkozásnak minősülő gazdasági társaság.

(3) Mentos a járulékfizetési kötelezettség alól a cégbejegyzés évében a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság.

4. §

(1) A járulék alapja a helyi adókról szóló többször módosított 1990. évi C. törvény 39. § (1) bekezdése alapján meghatározott adóalap.

(2) A járulék mértéke (a továbbiakban: a járulék éves bruttó összege) az (1) bekezdés szerinti vetítési alap 14. §-ban meghatározott százaléka.

(3) A járulék éves bruttó összegéből – e törvényben meghatározott körben és mértékig – levonható a gazdasági társaság saját tevékenységi körében végzett kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költsége, valamint a költségvetési gazdálkodási rendszerben működő és a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetektől megrendelt kutatási-fejlesztési tevékenység költsége. A levonható költségeket mind a saját szervezetben végzett, mind a vásárolt kutatás-fejlesztés esetében csökkenteni kell a levonásnál figyelembe vett költségek fedezetéül szolgáló, az államháztartás valamely alrendszeréből nyújtott támogatással.

5. §

(1) A járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság

- a. a járulék éves bruttó összegét,
- b. a 4. § (3) bekezdése szerint elszámolható módon és mértékben felmerült kötelezettségcsökkentő tételek éves összegét,
- c. az a) és b) pont szerinti összegek különbözeteként megállapított éves nettó kötelezettségét (a továbbiakban: a járulék éves nettó összege) maga állapítja meg és vallja be az állami adóhatósághoz az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig.

(2) Az adóévben járulékfizetésre kötelezettnek háromhavonként (előlegfizetési időszak) előleget – amelynek mértéke e szakasz (4) bekezdése alapján meghatározott járulékelőleg egynegyede – kell fizetnie a harmadik hónapot követő hó 20. napjáig.

(3) A járulékfizetésre kötelezettnek - a (6) bekezdésben foglaltak kivételével - a járulékbevallással egyidejűleg a járulékbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra járulékelőleget kell bevallania az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével.

(4) A járulékelőleg

- a. az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékanak összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt,
- b. az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékanak a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege minden más esetben.

(5) Az átalakulás napjától számított 30 napon belül a jogutód köteles a jogelőd által bevallott járulékelőlegből számított (az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott) járulékelőleget bevallani, és ennek alapján köteles a bevallás esedékességének napjától az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig járulékelőleget fizetni. Kiválás esetén a fennmaradó gazdasági társaság e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül.

(6) Nem kell járulékelőleget bevallania a járulékfizetésre kötelezettnek megszűnésekor,

továbbá, ha járulékvallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be.

(7) A járulékfizetésre kötelezettnek a járulékfizetési kötelezettség keletkezésének évében az (1)-(4) bekezdés megfelelő alkalmazásával az adóévet megelőző adóév adatai alapján kell járulékelőlegét megállapítania és arról az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig járulékelőleg-bevallást benyújtania. A járulékfizetési kötelezettség keletkezése évének első két előlegfizetési időszakában az előleg mértéke a járulék várható éves nettó összegének időarányos része. Nem lehet járulékelőleget bevallani arra a negyedévre, a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre az adózó már vallott be járulékelőleget.

(8) A befizetett előleg és a járulék éves nettó összege közötti különbözetet az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig kell befizetni, illetőleg a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

(9) A járulékfizetésre kötelezett bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségének e törvény által nem szabályozott kérdéseiben, valamint a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(10) A járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság a járulékot az üzleti évre állapítja meg. A naptári évtől eltérő üzleti évet választó járulékfizetésre kötelezett az üzleti év első napján hatályos jogszabályok szerint állapítja meg, vallja be, teljesíti járulékfizetési kötelezettségét és fizet előleget.

6. §

A járulékot az állami adóhatósághoz kell befizetni, amely a befizetett járulékot külön jogszabályban szabályozott módon utalja át az Alapnak a Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára.

7. §

A 2.§ b) pontjában meghatározott központi költségvetési támogatás éves mértéke nem lehet kevesebb, mint a járulék megfizetésére kötelezetteknek a tárgyévet két évvel megelőző évre elszámolt befizetéseinek összege.

Az Alap felhasználása

8. §

(1) Az Alap pénzeszközeit a pályázati úton kiválasztott kedvezményezettek a következő jogcímenek használhatják fel:

- a. a kutatás-fejlesztés kiadásainak, a kutatás-fejlesztési eredmények hasznosításának fedezetül, valamint új tudományos és technológiai eredmények alkalmazásának elterjesztésére, beleértve az országos kutatási-fejlesztési programok, projektek finanszírozását;
- b. a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció infrastrukturális feltételeinek fejlesztésére, beleértve a nemzetközi kutatási-fejlesztési hálózatokhoz, infrastruktúrához való kapcsolódás megteremtésében és működtetésében történő részvételt, összhangban a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettség-vállalásaival;
- c. a kutatás-fejlesztést és a technológiai innovációt erősítő szolgáltatások, innovációs hídképző és hálózatépítő tevékenységek támogatására, beleértve konferenciák tartásának, szakkiállítások rendezésének, kiadványok készítésének költségeit;

- d. a technológiai innováció ösztönzésére a régiókban és a kistérségekben; a régiók és a kistérségek innovációs képességének növelésére és innovációs forrásainak támogatására;
- e. a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés támogatására, beleértve a nemzetközi pályázatoknál érvényesülő utófinanszírozással összefüggő likviditási problémák áthidalásának támogatását;
- f. kutató-fejlesztő munkahelyek létrehozására, a kutatás és a technológiai innováció emberi erőforrásainak fejlesztésére, a kutatói utánpótlás és képzés támogatására; a kutatók-fejlesztők hazai és nemzetközi mobilitásának, tapasztalatcseréjének, valamint az elismert hazatérő kutatók magyarországi szakmai beilleszkedésének támogatására;
- g. a hazai és külföldi tudományos és technológiai ismeretek megszerzésére, azok gyakorlati alkalmazására.

(2) Az Alap pénzeszközei felhasználhatók továbbá külön jogszabályban, nemzetközi szerződésben meghatározottak szerint különösen:

- a. a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása keretében a kutatással, fejlesztéssel és innovációval foglalkozó intézkedések hazai társfinanszírozására;
- b. a tudás- és technológia-intenzív kis- és középvállalkozásokba befektető kockázati tőkealapokban történő részvétel révén;
- c. a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködésből adódó feladatokra;
- d. a tudományos kutatás és a technológiai innováció szakpolitikai megalapozását szolgáló műszaki, közgazdasági, társadalomtudományi elemzések, tanulmányok, koncepciók készítésére;
- e. az innovációs tevékenységgel közvetlenül összefüggő konferenciák szervezésére, szakkonferenciák rendezésére, kiadványok készítésére, innováció-ösztönzési célú díjakhoz történő hozzájárulásra.

(3) Az Alapból támogatás nyílt pályázati rendszerben nyerhető el. Pályázaton kívüli támogatás nyújtására, beleértve a (2) bekezdésben más jogszabályból, illetve nemzetközi szerződésből fakadó kötelezettségeket és támogatásokat – a fejlesztési célú beruházások kivételével – az Alap céljaival és felhasználásának jogcímeivel összhangban, a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács jóváhagyásával, az Alap tárgyévi kiadási előirányzatának 3%-át meg nem haladó mértékben kerülhet sor.

(4) Az Alapból nyújtott támogatások igénybevételének feltételeiről a kedvezményezettrel szerződésben kell megállapodni.

(5) az Alap kezelésével – így különösen működtetésével, felhasználásával, a pályázatok megismertetésével és elbírálásával, a szerződések előkészítésével, nyilvántartásuk egyes tárgyi és személyi feltételeivel, valamint az ellenőrzéssel és értékeléssel – kapcsolatos költségeket az Alap finanszírozza. Az Alap kezelésével kapcsolatos költségek nem haladhatják meg az Alap tárgyévi kiadási előirányzatának 2%-át.

(6) Az Alap tárgyévi kiadási előirányzatának 25%-át regionális innovációs célokra kell felhasználni. Ezen pénzeszközök pályázati úton és az Alap jogcímeivel összhangban történő felhasználására a Regionális Fejlesztési Tanácsok tesznek javaslatot, és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke útján terjesztik a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács elé.

9. §

Az Alap a magyar gazdaság versenyképességének és innovációs teljesítményének javítását szolgálja. Az Alap pénzeszközeit a gazdasági társaságok által közvetve vagy közvetlenül megvalósított kutatási és technológiai innovációs tevékenységekre kell fordítani.

Az Alap kezelése és ellenőrzése

10. §

- 1) Az Alap feletti rendelkezési jogot az oktatási miniszter gyakorolja, és felelős annak felhasználásáért.
- 2) Az oktatási miniszter rendelkezési jogát a (3) bekezdésben meghatározott feladatkörben a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnökére ruházza át.
- 3) Az Alap működtetésével kapcsolatos feladatok körében a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke:
 - a. javaslatot tesz az oktatási miniszternek az Alappal kapcsolatos, valamint egyéb, a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció állami támogatására vonatkozó jogszabályok tartalmára;
 - b. elkészíti és jóváhagyásra az e törvény 11. §-ával létrehozott Tanács elé terjeszti az Alap felhasználási tervét, valamint a pályázati stratégiát;
 - c. meghatározza az Alapból nyújtott támogatások felhasználása ellenőrzésének, az Alap követeléseinek behajtásának, a pénzügyi garanciák érvényesítésének módját;
 - d. dönt az Alap pénzeszközeinek felhasználásáról;
 - e. ellátja az Alap felhasználásával kapcsolatos államháztartási információs feladatokat;
 - f. elkészíti az Alap felhasználásáról szóló éves beszámolót;
 - g. külön jogszabályban meghatározottak szerint gondoskodik az Alap pénzeszközeinek felhasználására vonatkozó döntések nyilvánosságra hozataláról;
 - h. ellátja az Alap pénzeszközei felhasználásának szakmai értékelésével kapcsolatos feladatokat.

11. §

- (1) Az Alapra vonatkozó stratégiai kérdésekkel foglalkozó testület a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács (a továbbiakban: Tanács).
- (2) A Tanács legfeljebb tizenöt tagú testület. A Tanács tagjait az oktatási miniszter javaslata alapján a miniszterelnök bízza meg legfeljebb öt évre. A Tanács tagjainak többségét a gazdaság és a tudomány nem kormányzati képviselői alkotják.
- (3) A Tanács – a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása keretében az EU által társfinanszírozott intézkedések kivételével – egyetértési jogot gyakorol az Alapra vonatkozó felhasználási terv, valamint a pályázati stratégiák kialakításában, beleértve a pénzügyi támogatások finanszírozási és döntéshozatali módjának és eszközeinek szakmapolitikai célokat érvényesítő meghatározását.
- (4) A Tanács előzetes véleményezési joggal rendelkezik a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása keretében az Alapból támogatott és az Európai Unió által társfinanszírozott intézkedések, különösen a felhasználás terv és a pályázati stratégiák tekintetében.
- (5) A Tanács előzetes véleményezési joggal rendelkezik az egyes támogatási programok szakmai irányító testületei összetételének meghatározásában.

(6) A Tanács figyelemmel kíséri az Alapból nyújtott támogatások társadalmi és gazdasági hasznosulását, a felhasználás stratégiai céljainak megvalósulását.

(7) A Tanács véleményezi az Alap pénzeszközeinek felhasználásáról a Kormány részére évente készített beszámolót.

(8) A (3) – (6) bekezdés szerinti előterjesztéseket a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke terjeszti a Tanács elé.

12. §

E törvény alkalmazásában

- a. *alapkutatás*: az általános tudományos és technikai tudásanyag bővítése, amely nem kapcsolódik ipari vagy kereskedelmi célkitűzéshez.
- b. *kutatás-fejlesztés*: az alapkutatás, ipari vagy alkalmazott kutatás, valamint kísérleti (pre-kompetitív) fejlesztés.
- c. *ipari vagy alkalmazott kutatás*: új tudásanyag megszerzésére irányuló kutatás, amelynek célja, hogy az így megszerzett tudásanyag felhasználható legyen új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, illetve jelentős javulást eredményezzen a már meglévő termékekben, eljárásokban vagy szolgáltatásokban.
- d. *kísérleti (pre-kompetitív) fejlesztés*: az alkalmazott kutatás eredményének tervekbe foglalása, azaz új vagy továbbfejlesztett termékek, eljárások, szolgáltatások tervezése (idetartozik a kereskedelmi felhasználásra nem kerülő prototípus elkészítése is). Nem minősül kísérleti fejlesztésnek a termékeken, termelési eljárásokban, folyamatokban, létező szolgáltatásokon végzett rutinszerű változtatás, még ha az az adott termék, eljárás, folyamat vagy szolgáltatás fejlődését is eredményezi.
- e. *technológiai innováció*: minden olyan tudományos, műszaki, szervezeti, pénzügyi és kereskedelmi jellegű tevékenység, beleértve az új ismeretanyagba történő befektetéseket is, amely ténylegesen vagy szándék szerint műszakilag új vagy továbbfejlesztett termékek, eljárások és szolgáltatások megvalósításához vezet.

Záró rendelkezések

13. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 15. §-a a kihirdetést követő 15. napon lép hatályba.

(3) A 7. §-ban előírt kötelezettséget először a 2006. évi költségvetési törvényben kell érvényesíteni.

14. §

(1) A járulék éves bruttó összege – a kisvállalkozások kivételével – a 4. § (1) bekezdésében meghatározott vetítési alap

- a. 0,2 százaléka 2004-ben,
- b. 0,25 százaléka 2005-ben,
- c. 0,3 százaléka 2006-tól.

(2) A kisvállalkozások által fizetendő járulék éves bruttó összege a 4. § (1) bekezdésében meghatározott vetítési alap

- a. 0,05 százaléka 2004-ben,
- b. 0,1 százaléka 2005-ben,
- c. 0,15 százaléka 2006-ban,
- d. 0,2 százaléka 2007-től.

15. §

(1) Az Alap 2004. évi forrásainak része a fejezeti kezelésű Műszaki Fejlesztési Célelőirányzat, valamint a fejezeti kezelésű Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok előirányzat 2003. december 31-i maradványa is.

(2) A 2005. évben a központi költségvetési támogatás nem lehet kevesebb a 2004. évi központi költségvetési támogatásnál.

16. §

(1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Központi Műszaki Fejlesztési Alapprogramról szóló 98/1996. (VII. 10.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 158/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet és a 252/2002. (XII. 5.) Korm. rendelet; a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok lebonyolításának szabályairól szóló 251/2002. (XII. 5.) Korm. rendelet; az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságról szóló 226/1999. (XII. 30.) Korm. rendelet; valamint a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok céljára rendelt előirányzat felhasználásának és kezelésének szabályairól szóló 27/2002. (V. 17.) OM rendelet.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a fejezeti kezelésű Műszaki Fejlesztési Célelőirányzatot, illetve a fejezeti kezelésű Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok előirányzatot megillető követeléseket és az azokat terhelő kötelezettségeket az Alap veszi át.

(3) Ahol jogszabály fejezeti kezelésű Műszaki Fejlesztési Célelőirányzatot, illetve fejezeti kezelésű Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok előirányzatot említ, ott e törvény hatálybalépését követően az Alapot kell érteni.

(4) Ahol jogszabály Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságot említ, ott e törvény hatálybalépését követően Kutatási és Technológiai Innovációs Tanácsot kell érteni.

17. §

A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben határozza meg

- a) az Alap működtetésére és felhasználására, valamint a járulékfizetési kötelezettségekre irányuló részletes szabályokat és eljárásokat;
- b) a Tanács létrehozására és működtetésére vonatkozó részletes szabályokat.

Mádl Ferenc s. k.
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2003. november 10-i ülésnapján fogadta el. Megjelent a Magyar Közlöny 2003/131. (XI. 14.) számában. A 14. § (2) a) pontjában tévesen jelent meg a fizetendő járulék összege. A helyesbítés a Magyar Közlöny 2003/133. (XI. 21.) számában jelent meg.